

Η Μιράντα και η Άννα

28 Ιουνίου 2019, Avgi.gr

Ένα σχόλιο του Ευκλείδη Τσακαλώτου για τον "Τζίτζικα και μέρμηγκα" της Μιράντα Ξαφά - Στον σύγχρονο «Τζίτζικα και μέρμηγκα» της κ. Ξαφά ο τζίτζικας βρίσκεται νεκρός από ναρκωτικά στο Πεδίο του Άρεως αφού πρώτα έχει φάει όλο το φαγητό του μέρμηγκα...

Του Ευκλείδη Τσακαλώτου

Για να καταλάβει κανείς τη Μιράντα Ξαφά, πρέπει πρώτα να καταλάβει την αγαπημένη της «φιλόσοφο» Άιν Ραντ. Η Αμερικανίδα φιλόσοφος αδικώς εξομοιώνεται κάποιες φορές με τον Φρίντριχ Νίτσε. Κι αυτό διότι ο Νίτσε υπήρξε ένας από τους μεγαλύτερους φιλόσοφους, ενώ η Ραντ θεωρείται σήμερα κάτι σαν ανέκδοτο ανάμεσα στους σύγχρονους εν ζωή φιλοσόφους.

Η Ραντ έγραψε μυθιστορήματα με χάρτινους ήρωες, που υπολείπονταν κατά πολύ σε βάθος εκείνους στο Σκούμπι-Ντου. Αυτοί οι -με την ομηρική έννοια- ήρωες προσπαθούν να αναπτύξουν τις παραγωγικές και πνευματικές ικανότητές τους ενώ ποδοπατούν την πλέμπα, η οποία παρουσιάζεται ανεπαρκής ως προς τα πάντα: τις δυνατότητες, την παραγωγικότητα, τη φιλοδοξία, ακόμη και τα σωματικά χαρακτηριστικά. Αυτή τη «φιλοσοφική» προσέγγιση (ο Θεός να την κάνει) κάποιες φορές την αποκαλούν «αντικειμενισμό», μόνο που έχει πάρει διαζύγιο με την αντικειμενικότητα. Αντιθέτως, αποτελεί ένα κλειστό σύστημα όπου τα άτομα φροντίζουν την ηθική τους (όπως τα ίδια την ορίζουν), την παραγωγικότητά τους και το Εγώ τους. Πρόκειται για έναν καπιταλιστικό κόσμο χωρίς όρια.

Και τα παραπάνω δεν είναι δυνατόν να διαψευστούν από τα γεγονότα. Δεν έχει καμία σημασία ότι η Ξαφά είχε προβλέψει στο παρελθόν ότι η φιλελευθεροποίηση του χρηματοπιστωτικού συστήματος θα ενισχύσει τη σταθερότητά του ή ότι υποστήριζε τις προβλέψεις του ΔΝΤ ότι δεν θα φτάσουμε στους στόχους μας για τα πρωτογενή πλεονάσματα επειδή δεν εφαρμόζαμε ένα πλήρες νεοφιλελεύθερο πρόγραμμα. Αυτό που έχει σημασία είναι να

υπάρχει στο διηνεκές ένα νεοφιλελεύθερο πλαίσιο μέσα στο οποίο μπορούν να αναπτυχθούν οι ήρωές της. Δεν έχει σημασία αν οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές οδηγούν στη φτώχεια, σε πενιχρούς μισθούς και στην απογοήτευση της μεσαίας τάξης ως προς το μέλλον της, ούτε ότι τόσα πολλά συντηρητικά κόμματα απέτυχαν, με πολιτικό κόστος, να αντιμετωπίσουν αυτά τα προβλήματα με την προώθηση των ίδιων πολιτικών σε ακόμη καθαρότερη μορφή. Γιατί άλλωστε πρέπει να μας νοιάζει ότι η υπόσχεση -ότι πρώτα δημιουργούμε ανάπτυξη και κατόπιν, σε μια μεταγενέστερη φάση, κατανέμουμε τα οφέλη, δεν φτάνει ποτέ στο στάδιο της διανομής; Και γιατί πρέπει να προσφέρουμε επιδόματα σ' αυτόν που έτσι κι αλλιώς θα καταλήξει να τα ξοδέψει στα ναρκωτικά, όπως η ίδια πρόσφατα υποστήριξε;

Μερικές φορές λέγεται ότι η Ξαφά βρίσκεται κοντά στο ΔΝΤ. Ωστόσο, θα πρέπει να την ξενίζουν τα όσα λέει η Λαγκάρντ για την ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς και την ισότητα των φύλων. Ίσως αισθάνεται πιο άνετα με τους τεχνοκράτες του ΔΝΤ που εργάζονται σε Μνημόνια σε διάφορες χώρες και δεν χάνουν τον καιρό τους με τις εξαγγελίες τέτοιων προοδευτικών αντιλήψεων. Πολύ συχνά, όπως διαπιστώσαμε στις διαπραγματεύσεις τα τελευταία χρόνια, το προσωπικό του ΔΝΤ φτιάχνει τα στοιχεία για να συμμορφώνονται με τις προκάτ πολιτικές τους και δεν σχεδιάζει πολιτικές με βάση τα στοιχεία. Ο νεοφιλελευθερισμός δεν μπορεί να επιβιώσει με πολιτικές που σχεδιάζονται βάσει στοιχείων.

Η σχέση της Ξαφά με τη Νέα Δημοκρατία είναι επίσης διφορούμενη. Μερικές φορές το κόμμα αφήνει να εννοηθεί ότι είναι σύμβουλος, άλλες πάλι την κρατούν σε απόσταση ασφαλείας. Αυτή η στάση αντανακλά το γεγονός ότι υπάρχουν ορισμένοι νεοφιλελεύθεροι που στ' αλήθεια -αν και εσφαλμένα- πιστεύουν ότι οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές μπορούν να ωφελήσουν όλα τα τμήματα της κοινωνίας. Παράλληλα, υπάρχουν και μερικοί άλλοι που δεν δίνουν δεκάρα αν οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές αφορούν μόνο τους λίγους.